

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

*Allergének jelölése a nem előre
csomagolt élelmiszerek esetében*

2014. április 16.

*Szegedyné Fricz Ágnes
főosztályvezető-helyettes*

***A FOGYASZTÓK
ÉLELMISZEREKKEL
KAPCSOLATOS TÁJÉKOZTATÁSA
1169/2011/EU***

ÁLTALÁNOS JELÖLÉS

- 2000/13/EK
- 19/2004 FVM-ESzCsM-GKM

TÁPÉRTÉKJELÖLÉS

- 90/496/EGK
- 1-1-90/496 Magyar Élelmiszerkönyv

Hatályos: **2011. december 13.**

Általános előírásokra kötelezően alkalmazandó: **2014. dec. 13.**

Tápértékjelölésre kötelezően alkalmazandó: **2016. dec. 13.**

1169/2011/EU Rendelet

- *„előrecsomagolt élelmiszer”*:
 - a végső fogyasztónak vagy vendéglátásnak, illetve közétkeztetésnek való eljuttatásra szánt olyan egység, amely az élelmiszerből és az élelmiszer csomagolásából áll, amelybe az élelmiszert értékesítésre való felkínálás előtt csomagolták be – függetlenül attól, hogy a csomagolás teljes egészében vagy csak részben tartalmazza-e az élelmiszert –, oly módon, hogy a csomagolás tartalmát ne lehessen megváltoztatni a csomagolás felnyitása vagy megváltoztatása nélkül;
 - az értékesítés helyszínén a fogyasztó kérésére vagy közvetlen értékesítés céljára becsomagolt élelmiszer nem minősül előrecsomagolt élelmiszernek

1169/2011/EU Rendelet

9. cikk

- **A kötelező adatok felsorolása**
- (1) A 10–35. cikknek megfelelően, és az e fejezetben foglalt kivételektől eltekintve a következő adatokat kötelező feltüntetni:
 - a) az élelmiszer neve;
 - b) az összetevők felsorolása;
 - **c) minden olyan, allergiát vagy intoleranciát okozó, a II. mellékletben szereplő, vagy a II. mellékletben szereplő anyagokból vagy termékekből származó összetevő vagy technológiai segédanyag, amelyet élelmiszer előállításánál vagy elkészítésénél használnak fel, és a késztermékben még jelen van, akár megváltozott formában is;**

- *12. cikk*
- **Az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatás elérhetősége és elhelyezése**
- (1) Az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatásnak e rendeletnek megfelelően rendelkezésre kell állnia, és könnyen hozzáférhetőnek kell lennie **valamennyi élelmiszer esetében.**
- (2) Előrecsomagolt élelmiszerek esetében az élelmiszerekre vonatkozó kötelező tájékoztatást közvetlenül a csomagoláson vagy az arra rögzített címkén kell feltüntetni.
-
- (5) Nem előrecsomagolt élelmiszer esetében a 44. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni.

Tagállami intézkedés

- **44. cikk A nem előrecsomagolt élelmiszerekre vonatkozó nemzeti intézkedések**
- (1) Amennyiben az élelmiszereket előcsomagolás nélkül kínálják megvételre a végső fogyasztóknak vagy **vendéglátásnak**, illetve **közétkeztetésnek**, vagy ha az élelmiszereket az **értékesítés helyén csomagolják a fogyasztó kérésére**, vagy **előrecsomagolják közvetlen értékesítés céljából**:
 - a) a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott adatokat kötelező megadni; ***allergiát vagy intoleranciát okozó összetevő***
- (2) A tagállamok nemzeti intézkedéseket fogadhatnak el arról, hogy az (1) bekezdésben meghatározott adatokat vagy azok elemeit milyen eszközök segítségével kell rendelkezésre bocsátani, valamint adott esetben arról, hogy azokat milyen formában kell közölni és megjeleníteni.

***19/2004. (II. 26.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet
az élelmiszerek jelöléséről (2)***

- **15. § (1)** Ha az élelmiszer a végső fogyasztó vagy a közétkeztetés részére előre csomagolás nélkül kerül értékesítésre, vagy a fogyasztó kérésére a vásárlás helyén, jelenlétében csomagolják,
- *a)* a 4. és 5. §-ban meghatározott jelöléseknek a terméket kísérő kereskedelmi dokumentumokban kell szerepelnie,
- *b)* az eladás helyén, jól látható módon a fogyasztók tájékoztatására a 4. § *a)* pontja szerinti információt kell közölni. *élelmiszer megnevezése*

***19/2004. (II. 26.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet
az élelmiszerek jelöléséről (2)***

- 15. § (2)²⁶ Ha az élelmiszert a forgalmazás helyén, de a fogyasztó távollétében előre csomagolják, valamint a nem csomagolt kenyereken csak a 4. § a), d), e) és g) pontja és ahol szükséges a j) pontja szerinti jelöléseket kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kenyerek minőségmegőrzési időtartama a lejáratási nap nevének feltüntetésével is megadható.

*élelmiszer megnevezése, nettó mennyiség, minőségmegőrzési idő,
előállító, alkoholtartalom*

***19/2004. (II. 26.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet
az élelmiszerek jelöléséről (3)***

7. § (3) A (2) bekezdéstől eltérően kötelező az összetevők felsorolása, ha a termék tartalmaz a 4. számú mellékletben felsorolt, illetve abból származó összetevőt, és az élelmiszer megnevezése nem tartalmaz egyértelmű utalást az érintett összetevőre.

**4. számú melléklet a 19/2004. (II. 26.) FVM-ESzCsM-GKM
együttes rendelethez⁴⁶**

Allergén összetevők

.

***62/2011. (VI. 30.) VM rendelet
a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba
hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről***

- 5. § (3) A vendéglátó-ipari termékek összetevőire vonatkozó információkról - beleértve az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet **4. melléklete szerinti allergén összetevőket**, valamint az egyéb jogszabályok alapján kötelezően alkalmazandó, élelmiszer-összetevőkre vonatkozó kiegészítő információkat is - **a végső fogyasztót, annak kérésére a vendéglátónak tájékoztatnia kell.**

II. MELLÉKLET

ALLERGIÁT VAGY INTOLERANCIÁT OKOZÓ ANYAGOK ÉS TERMÉKEK

- 1. **Glutént tartalmazó gabonafélék** (azaz búza, rozs, árpa, zab, tönkölybúza, kamut, illetve hibridizált fajtái) és a belőlük készült termékek, kivéve:
 - 2. **Rákfélék** és a belőlük készült termékek.
- 3. **Tojás** és a belőle készült termékek.
- 4. **Hal** és a belőle készült termékek, kivéve:
- 5. **Földimogyoró** és a belőle készült termékek.
- 6. **Szójabab** és a belőle készült termékek, kivéve:
- 7. **Tej** és az abból készült termékek (beleértve a laktózt), kivéve:
- 8. **Diófélék, azaz mandula** (*Amygdalus communis L.*), *mogyoró* (*Corylus avellana*), *dió* (*Juglans regia*), *kesudió* (*Anacardium occidentale*), *pekándió* (*Carya illinoensis [Wangenh.] K. Koch*), *brazil dió* (*Bertholletia excelsa*), *pisztácia* (*Pistacia vera*), *makadámia vagy queenslandi dió* (*Macadamia ternifolia*)
- 9. **Zeller** és a belőle készült termékek.
- 10. **Mustár** és a belőle készült termékek.
- 11. **Szezám** és a belőle készült termékek.
- 12. **Kén-dioxid** és az SO₂-ben kifejezett szulfitek 10 mg/kg, illetve 10 mg/liter összkoncentrációt meghaladó mennyiségben; a számítást a fogyasztásra kész termékekre vagy a gyártó utasítása alapján elkészített termékekre vonatkozóan kell elvégezni.
- 13. **Csillagfürt** és a belőle készült termékek.
- 14. **Puhatestűek** és a belőlük készült termékek.

Allergén jelölési vizsgálati szempontok

- **gluténmentes** és nagyon alacsony gluténtartalmú jelöléssel ellátott élelmiszerek – glutén tartalom
- édesipari, sütőipari és egyéb termékek (jelölésén nincs feltüntetve tejet tartalmazó összetevő) **tej** allergén
- előkészített ételek, szószok, mártások savanyúságok és egyéb termékek (ahol nincs jelölve mustár) **mustár** allergén
- édességek és egyéb termékek (jelölésén nincs feltüntetve glutént tartalmazó összetevő) **Gliadin (glutén)** tartalom (allergén)
- édességek és egyéb termékek (jelölésén nincs feltüntetve mogyoró összetevő) **mogyoró/földimogyoró** tartalom (allergén)
- édesipari, sütőipari és egyéb termékek (jelölésén nincs feltüntetve kazeint tartalmazó összetevő) **kazein** allergén
- laktózmentes tej és tejtermékek, egyéb termékek, amelyek jelölésén nincs feltüntetve laktózt tartalmazó összetevő – **laktóz** tartalom és allergén

Allergén jelölési hibák

- **2011:** nem jelölt allergén (glutén, mogyoró) jelenléte
- **2012:** nem jelölt allergén jelenléte (zeller, kazein, laktóz, földimogyoró) és 2 termék nagyobb mennyiségű glutént tartalmazott, mint a megengedett határérték
- **2013:** nem jelölt allergén jelenléte (kén-dioxid, mustár) és 1 termék nagyobb mennyiségű glutént tartalmazott, mint a megengedett határérték

2014-ben 188 db kifejezetten allergénekre történő hatósági vizsgálat szerepel a monitoring tervben.

-

	Fogyasztó kérésére szóbeli közlés	Papíralapú, amit a fogyasztó kérésére elővesznek	Táblán vagy étlapon szereplő információ	Jelölés a címkén
Nem előrecsomagolt önkiszolgáló				
Nem előrecsomagolt az eladó jelenlétében				
Fogyasztó kérésére csomagolt				
Közvetlen értékesítésre előrecsomagolt				
Vendéglátás, közétkeztetés				

A szabályozás módja: rendelet + útmutató

– Rendelet :

- Fogyasztó tájékoztatása arról hogy az allergénekről hogyan kaphat információt a vásárlást megelőzően
- Kérésre szóban is adható tájékoztatás
- Az információknak dokumentáción kell alapulnia, amit kérésre be kell mutatni
- Nem számolható fel a fogyasztónak plusz költség

– Útmutató: jó gyakorlatok gyűjteménye

Kérdőíves felmérés élelmiszer-vállalkozók körében

Vendéglátásban, a közétkeztetésben és a
kereskedelemben

- Allergének feltüntetésének jelenlegi gyakorlata
- Javaslatok az allergének feltüntetésére a

Kérdőíves felmérés fogyasztók körében

- Kért e már az allergénekről információt?
- Hol szerezhető be egy étel allergén összetevőiről információ?
- Mit tartana a legmegfelelőbb eszköznek az allergén összetevők jelölésére?
- Ön szerint milyen okokra vezethető vissza, hogy egyre több az allergiával küszködő ember van a világon?

Élelmiszerlánc-felügyeletért és Agrárigazgatásért Felelős Államtitkárság

[Államtitkárságunk](#) > [Élelmiszerek jelölése](#)

ÁLLAMTITKÁRSÁGUNK

[Hírek, események](#)

[Államtitkárság szervezete](#)

[Elismerések, pályázatok](#)

[Rendezvények és kapcsolódó anyagok](#)

[Szóljon hozzá!](#)

HUNGARIKUM

ÉLELMISZER-SZABÁLYOZÁS

[Codex Alimentarius](#)

[Élelmiszerek jelölése](#)

[Magyar termék rendelet](#)

[Jogsértések](#)

[Magyar Élelmiszerkönyv](#)

[Tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások](#)

[Útmutatók, tájékoztatók](#)

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY

ÁLLATVÉDELEM, ÁLLATJÓLÉT

NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELEM

Általános információk

Az élelmiszerjelölés jogszabályi háttérével kapcsolatos legfontosabb tudnivalók.

Útmutatók az élelmiszerek jelöléséhez

Ebben a menüpontban az élelmiszerek jelölésével kapcsolatos jogszabályok értelmezését segítő útmutatók találhatók.

Kérdőív

A Vidékfejlesztési Minisztérium Élelmiszerlánc-felügyeletért és Agrárigazgatásért felelős Államtitkársága felmérést végez a vendéglátás, közétkeztetés és a kereskedelem, valamint a fogyasztók körében a nem előrecsomagolt élelmiszerek allergén összetevőire vonatkozó tájékoztatással kapcsolatban.

Kapcsolódó jogszabályok

Az élelmiszerek jelölésére vonatkozó általános jogszabályok.
Származási hely feltüntetés előíró jogszabályok.
Önkéntes jelöléssel kapcsolatos jogszabályok

Kiadványok

A szóróanyagok, kiadványok célja, hogy tájékoztatást nyújtson a fogyasztóknak az élelmiszereken megjelenő információkkal kapcsolatban, és segítse a tudatos vásárlást.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Szegedyné Fricz Ágnes, főosztályvezető-helyettes

VM Élelmiszer-feldolgozási Főosztály

tel: +36 1 795 3759

email: agnes.fricz@vm.gov.hu

<http://elelmiszerlanc.kormany.hu>

